

ΕΤΟΣ ΣΤ΄.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΑΡΙΘ. 299

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΑΠΑΞ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 10

Τιμή ετήσιας συνδρομής προπληρωτέα διὰ μὲν τὸ Ἐσωτερικὸν δραχμαὶ νέα 12, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν 20
Ἡ Διεύθυνσις τῆς ἐφημερίδος, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἰπποκράτους ἀριθ. 5, παρὰ τῇ πλατείᾳ τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 4 Νοεμβρίου 1884.

ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΕΠΙΦΑΝΕΙΣ ΕΛΛΗΝΕΣ

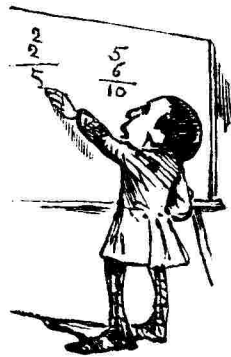
ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ

Ὁ θέλων νὰ ἐννοήσῃ τὸν πολιτικὸν τοῦ Χαριλάου Τρικούπη βίον πρέπει νὰ ἐξετάσῃ καὶ παρακολούτησῃ τὸν ἄνδρα ἀκριβῶς ἀπὸ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἐξήρχετο ἐκ τοῦ φωῦ. Τοῦτο δὲ θὰ πράξωμεν καὶ ἡμεῖς ἐγκαινίζοντες δι' αὐτοῦ τὴν σειρὰν τῶν προσωπογραφιῶν ἐπιφανῶν συγχρόνων ἐλλήνων, ἧς ἀρχόμεθα σήμερον. Διότι παρὰ τῷ Τρικούπῃ δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ πολιτικὴ ζωὴ ἤρχισε μετὰ τῆς σωματικῆς καὶ ἡ ἀνάμιξις εἰς τὴν κοινοβουλευτικὴν δράσιν προέλαβε παρ' αὐτῆς τὴν ὀδοντοφυΐαν. Τοῦτο δὲ δὲν πρέπει νὰ παρίσταται παράδοξον εἰς οὐδένα· διότι ὁ τυχὼν εἰς ἐλληνικὰς ἐκλογὰς εἶνε εἰς θέσιν νὰ μαρτυρήσῃ ὅτι συνήθως δυνάμει τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων πλείοτερα νήπια ἢ ἐνήλικες ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ προσέλθωσιν εἰς τὰς κάλπας. Ὁ Τρικούπης δὲν μετεχειρίσθη τὸ μέσον τοῦτο διότι ἀνέκασθεν ἦτο ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῶν ἐκλογῶν καὶ κατὰ τῶν καλπονοθεύσεων. Ἀλλὰ «φύσιν πονηρὰν μεταβαλεῖν οὐ ράδιον», ὡς λέγει ὁ ἀρχαῖος κωμικὸς Στεφανίδης· ἡ δὲ φύσις τοῦ παιδὸς ἀρχῆθεν προώριζεν αὐτὸν διὰ τὸν δημόσιον βίον.

Ὡς δύναται τις νὰ μάθῃ ἐκ τοῦ Ὁρατίου καὶ τοῦ Τζάνε «poeta nascitur» κατ' ἀναλογίαν ἐπομένως δυνάμεθα νὰ εἴπω-

μεν ὅτι καὶ ὁ Τρικούπης ἐγεννήθη πρωθυπουργός. Τοῦτο δὲ κατεδείκνυεν ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων ἀνά πᾶσαν στιγμὴν καὶ εἰσπᾶσαν περιστασιν παντοιοτρόπως. Οὕτω παρὰ τὰς ἐπιπλήξεις τῶν οἰκείων του ἡγάπα συχναῖς ν' ἀνέρχεται καὶ νὰ ἴσταται ἐπὶ τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ τραπεζῶν χωρὶς νὰ φοβῆται μὴ κατακρημνισθεῖς ἐκ τοῦ ὀλισθηροῦ τούτου στηρίγματος θραύσῃ τὴν κεφαλὴν του· μόνος πολλάκις προσεκάλει τὴν τροφὸν αὐτοῦ ὅπως ἀποξηράνῃ εἰς τὸν ἥλιον τὰς ἐντὸς τοῦ λίκνου του σχηματιζόμενας λίμνας· τὸ μόνον δὲ παιγνίδιον μετὰ τῶν ὀμηλικῶν του ἦτο ἡ μίμησις τῶν βαδιζόντων στρατιωτῶν, ἀσφαλῆς τεκμήριον τῆς σωτηρίας ἐπιρροῆς, ἣν ἔμελλε νὰ σκῆσῃ ἐπὶ τῆς ἀναμορφώσεως τῶν στρατιωτικῶν ἡμῶν πραγμάτων.

Καὶ ἐφ' ὅσον δὲ προέβαιναν εἰς ἡλικίαν οὐδόλως ἐγκατέλειπεν αὐτὸν ὁ διακαὴς πόθος καὶ ἡ ἔμφυτος ρόπῃ πρὸς τὴν πολιτικὴν μετὰ ζήλου ἐπελάβετο τῆς σπουδῆς τῶν ἐγκυκλίων μαθημάτων νομίζων ὅτι δι' αὐτῶν θὰ ἐδιδάσκετο πῶς νὰ γράφῃ ἐγκυκλίους· ἐπέδιδε δὲ ἰδίως εἰς τὰ μαθηματικὰ καὶ ἡσχολεῖτο ἀκαταπαύστως περὶ τὴν πρόσθεσιν καὶ τὴν ἀρίθμησην διότι ἐπιλοδοῖε ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης νὰ περιέλθωσιν εἰς χεῖράς του τὰ οικονομικὰ τοῦ κράτους· πολλάκις δὲ ἐφωράθη κλαίων διότι δὲν ἠδύνατο νὰ λύσῃ πρόβλημά τι· ὁ ἀγαθὸς διδάσκαλός του ἐνόμιζεν ὅτι ἔκλειεν ἐκ φιλοτιμίας ἢ φοβούμενος μὴ δαρῆ· ἀλλ' ἠπατήσατο· ὁ μέλλων ἀναμορφωτῆς ἔκλειεν ἀναλογιζόμενος ὅτι οὕτως ἠδύνατο νὰ ἐπιβραδυνθῆ· ἐπίτευξις τοῦ ἰσοζυγίου. Τέλος δ' ἐκ τῶν καλῶν τεχνῶν ἀπέκλινε μόνον πρὸς τὴν μουσικὴν κατανοῶν ὅτι διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὰ σχέδια, ἅτινα ἐνεκυμόνει, θὰ τῷ ἐχρειάζοντο κατάλληλα ὄργανα.

Μετ' ὀλίγον ὁμως περατώσας ὅλας αὐτοῦ τὰς προπαρασκευαστικὰς μελέτας καὶ σπουδὰς ἀπῆλθεν εἰς Εὐρώπην ὅπως τελειοποιηθῆ. Ἐκεῖ δὲ ἀνεπτύχθησαν εἰς μέγα ὅλα τὰ φυσικὰ καὶ ἠθικὰ αὐτοῦ ἔνστικτα πρὸς τὸ πολιτεύεσθαι, πρὸς δὲ συντελεστικωτάτην παρασκευὴν ἐνόμιζε νὰ στερηθῆ ἐκυτὸν εἰ δυνατόν πάσης ἀνθρωπίνης ἐρέξεως καὶ ἐπιθυμίας. Οὐδέποτε ἐθεάθη τρώγων, ἤρξατο δὲ νὰ πράττῃ τοῦτο μόνον μετὰ τὴν εἰς τὴν κυβέρνησιν ἀνάγκησιν του. Σπικνωτάτα ἔπινεν ὕδωρ προσπαθὼν νὰ συνειθίσῃ ἐκυτὸν εἰς τὴν ἐπὶ μικρὰς ὥρας ἀνδρὸν ρητορικὴν. Καὶ ὁσάκις ἦλθεν εἰς συνάφειαν μετὰ γυναικὸς ἔπραξε τοῦτο μόνον ἂν ἐνόμιζεν ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τοῦτου ὑπηρετεῖ τὴν πατρίδα· τοῦτο δὲ ἀποδεικνύει ἰδιαίτατα ἢ μόνον μετὰ τῆς λαίδης Πάλμερστων σχέσις του, ἢ καὶ αὐτὴν ἴσως ὅτι ἀπέφυγεν ἂν ἡ ἀγγλὴς δέσποινα δὲν ἦτο ἀσχημὸς καθ' ὅσον ὁ Τρικούπης προίεμενος ἀεὶ ὑπερβάλλειν τὰς κοινὰς δοξασίας καὶ χαλιναγωγεῖν τὰς συνήθεις ὁρμὰς ἡδύνατο κάλλιστα νὰ προτιμήσῃ τὸν Θεοσίτην τῆς Ἀφροδίτης τῆς Μήλου, ὠρχίας παρισινής τὸν Μιστριώτην, μεγαλοπρεποῦς θεάματος ἓνα λόγον τοῦ Κασσιμάτη καὶ τοῦ Παρθενῶνος τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν. Τοιοῦτον βίον διαγαγὼν ἐν τῇ ξένῃ κατήλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἐνταῦθα δὲ ἀρχεται τὸ ἐνδοξότερον ἀλλὰ καὶ τὸ δυσκολώτερον στάδιον τοῦ βίου τοῦ ἀνδρός. Εἶχε νὰ παλαίσῃ πρὸς στοιχεῖα ἀκαταμάχητα διὰ πάντα ἄλλον, πρὸς περιστάσεις δυσχειρίστους, πρὸς τὴν πολιτικὴν ἐπιδεξιότητα τοῦ Μανδάλου, πρὸς τὴν οἰκονομολογικὴν σοσίαν τοῦ κ. Τράκα, πρὸς τὴν εἰδικότητα καὶ τὰς γνώσεις τοῦ κ. Δουζίνα καὶ πρὸς τὴν εὐγλωττίαν τοῦ κ. Μπούτουνα. Ἡ τύχη τῷ ἐφάνη ἐξ ἀρχῆς λίαν δυσμενῆς. Ἡ χώρα ἔδριθεν ἰκανωτάτων πολιτικῶν ἀνδρῶν καὶ καθ' ἡμέραν ἀνεφύοντο νέοι τοιοῦτοι· ἀλλ' ἡ λάμψις τοῦ τηλαυγοῦς τοῦτου ἀστέρος δὲν ἐβράδυνε τοὺς πάντας νὰ ἐπιλασθῆ· διότι εἶχε πρὸς τοῦτο κάλλιστον ἐφόδιον τὰ μαθηματικά, ἅτινα μετὰ τὸς ἐπιμελείας ἐσπούδασε. Τῇ βοήθειᾳ αὐτῶν κατάρθωσε νὰ λύσῃ τὸ δυσκολώτατον πρόβλημα τῆς ἐπιτεύξεως τοῦ αἰώνιως ὄνειροπολουμένου ἰσοζυγίου μεταξὺ τῆς προσφοράς τῶν ρουφετίων καὶ τῆς ζητήσεως ὑπὸ τῶν βουλευτῶν, οὐ ἄνευ οὐδεμίᾳ δύναται νὰ στηριχθῆ κυβέρνησις, τὰς δ' ἀνυπολογίστους ὠφελείας αἰσθάνεται ἡ πατρίς. Ἐκτοτε ἤρχισεν ἡ τεραστία ἀναδιοργανωτικὴ ἐργασία του. Εἰς αὐτὸν ὀφείλονται οἱ προξενικοὶ νόμοι καὶ ὁ Τσαγκαράκης. Εἰς τὸν Τρικούπην ὀφείλεται ἡ ἀναμόρφωσις τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς διδασκαλίας τῆς ἠθικῆς εἰς τὰ Σχολεῖα ὑπὸ καθήγητῶν ἐκ τῆς ἰδιαίτερας πατρίδος του. Εἰς αὐτὸν ὀφείλεται ὁ ὀρισμὸς τῶν διὰ τὴν διπλωματικὴν ὑπηρεσίαν προσόντων, δι' ὧν εὐρὺ ἀνοίγεται στάδιον εἰς τὴν εὐφυΐαν καὶ τὴν πολιτικὴν δεξιότητα τῶν μεσιτῶν. Αὐτὸς πρῶτος ἀνεκάλυψε τὴν ὠφελιμότητα τῆς χρησιμοποίησεως τῶν καταδικῶν ὑπὲρ τῆς δημοσίου ἀσφαλείας. Αὐτὸς ὤρισεν οὕτω προνοητικῶς τὴν εἰσπραξίν τῶν καθυστερούντων, ὥστε νὰ παρέχεται συγχρόνως εἰς τὸ κοινὸν καὶ τὸ θέαμα τοῦ κυνηγίου τῶν φορολογουμένων ἐν ταῖς δόδοις. Αὐτὸς ἐπενόησε τὸν Βαρελίδην καὶ ἐφευρε τὸν Δεμάθαν. Οὐδεμίαν ὥραν τοῦ ἡμερονηκτίου ἀφίνει καθ' ἡν δὲν ἐργάζεται· διότι καὶ κοιμῶμενος ἐργάζεται ἐν ὄνειροις· ἡ πραγματικότης εἶνε δι' αὐτὸν ὄνειρον καὶ τὸ ὄνειρον ἢ πραγματικότης.

Ὁ Χαρίλαος Τρικούπης ἔχει ὅπως ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ρίνα, στόμα, δύο ὀφθαλμούς, δύο ὠτα, δύο χεῖρας καὶ δύο πόδας· καὶ ὁμως ἐργάζεται ὡς νὰ εἶχε τέσσαρας.

Δὲν ἀρνούμεθα ὅτι ἔχει καὶ ἐλαττώματα· ἀλλὰ τὰ ἐλαττώματα αὐτοῦ εἶνε τὰ προτερήματά του.

Πρὸς συμπλήρωσιν δὲ αὐτῶν καὶ ἀφοῦ ἐπετέλεσε πάντα ὅσα

ἀνωτέρω ἐξεθέσαμεν ἐγεννήθη τέλος ἐν Ναυπλίῳ τῷ 1833 ὅπως διορίσῃ τὸν Καζάζην.

Ἡ ρητορικὴ του εἶνε ἐπίσης ἔκτακτος ὡς ὅλα του. Ἡ ἀγόρευσις του συλλαμβάνεται ἀσυνειδήτως χωρὶς νὰ τὸ αἰσθάνεται ὁ ἴδιος ἐν τῷ νῷ του καὶ ἐκ τούτου προέρχεται τὸ θεομᾶσιον φαινόμενον τοῦ νὰ ὁμιλῆ ἐπὶ ὥρας ὀλοκλήρους χωρὶς νὰ λέγῃ τίποτε.

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἐν πολλοῖς εἶνε ἀγύρτης, δημαγωγός, μάταιος, πείσμων καὶ ἀκαταλόγιτος.

Ἄλλ' εἴθε τοιοῦτους ἄνδρας νὰ ἐγέννα πάντοτε ἡ πατρίς!

Ἐν Ἀθήναις τὴν . . . . 1884.

(Ἐκ τῆς Ἑβδομάδος) Ν. Π.

Διὰ τὴν ἀκρίβειαν τῆς ἀντιγραφῆς ΑΣΜΟΔΑΙΟΣ

ΒΟΥΛΗ

Ἐρχονται, ἔρχονται ἐξ ἔω καὶ δυσμῶν, ἀψηφούντες τὴν τρικυμίαν τῆς θαλάσσης καὶ ἔτοιμοι νὰ ριφθῶσιν εἰς τὰς τρικυμίας τοῦ κοινοβουλίου. Τοὺς μετροῦν, ὅπως μετροῦν τὰς σφύξεις ἐν ὥρᾳ πυρετοῦ· σήμερον εἶνε 100, τὴν ἄλλην 110, μεθαύριον 140. Πυροξυσμός! Ὅλοι αἱ ἐπισημότητες τοῦ Κοινοβουλίου εἶνε συνηγμένοι εἰς τὴν πρωτεύουσαν. Ὁ κ. Σταμούλης περιφέρει ἀγέρωχος τοὺς σκύλους τοῦ ἀξιωματικῆς πρωθυπουργικῆς μνείας. Ὁ κ. Κασσιμάτης περιφέρει τοὺς ἀμερικανικοὺς ρεμβασμῶς του εἰς τὰ πεζοδρόμια τῆς ὁδοῦ Σταδίου καὶ σταματᾷ νὰ θαυμάσῃ τὰ προϊόντα τῆς ἀγγλικῆς βιομηχανίας εἰς τὸ νεοσύστατον κατὰστημα τοῦ κ. Σίδνεϋ καὶ ἰδίως τὰς ψαλίδας δι' ὧν δύναται νὰ διακρυσμῆσιν τὰς τρίγας τοῦ μύστακος, ὅπως παρουσιασθῆ εὐπρόσωπος εἰς τὰς πρώτας συνεδριάσεις. Ἴδου ὁ κ. Δημητρακάκης κύπτων ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἀνεκδότων τῆς ἐπὶ Ὀθωνος διοικήσεως καὶ στηριζόμενος εἰς μαχοῦραν κοπεῖσαν νειωστὴ ἀπὸ τοὺς ἐλαιῶνας τῆς Λακεδαιμόνου. Ἴδου ὁ κ. Ζέγγελης μὲ τὰ θυλάκια πλήρη ἀντιθέτων τροπολογιῶν. Ἴδου τὸ λευκὸν σκρίκιον τοῦ Σερφ βένη, ὡς μετέωρον διακρινόμενον μεταξὺ τοῦ συνωστισμοῦ τῶν πλατειῶν. Ἴδου ὁ δισύνθετος τραπεζῆτης βουλευτῆς Σύρου, ἀπολέσας ἤδη τὴν μίαν ρίζαν του καὶ κρεμάμενος ἀπὸ τὸ φλογισμένον οὐλον τοῦ κυβερνητικοῦ στόματος. Ἴδου ὁ κ. Μάνδαλος ἀγωνιζόμενος τὸν καλὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τῶν στραγαλατζήδων τῆς Θεσσαλίας εἰς τὰ Κακούργιοδικεῖα. . . .

Ὁ θίασος καθηρτίσθη τὸ ἀνάκρουσμα ἤρχισεν ἤδη ἀπὸ τὰ ὑπουργικὰ φύλλα ἢ ὠρα δημοσιεύει τὰ πομπῶδη προγράμματα τὰ ἰμάτια τῶν μεταμφιεσμῶν εἶνε ἔτοιμα εἰς τὰς ἀποθήκας τῆς Ἀστυνομίας· τὰ θεωρεῖα ἐπεσκευάσθησαν καὶ οἱ θεωριοῦχοι τοῦ Μενδρεσέ προσεκληθῆσαν νὰ λάβωσι κατοχὴν. Τὸ κοινὸν ἀνυπομονεῖ νὰ ἴδῃ τὴν ἑναρξίν τῶν θεαμάτων.

Διατί, ὦ τηλεδόξ βουλευτῆ Ἀγυῖας, δὲν καλεῖς τὸ ποίμνιον εἰς τὴν κοινοβουλευτικὴν μάνδραν; Διατί ὦ ἀγριόμυστακε δὲν δίδεις τὸ σύνθημα ν' ἀρχίσωσιν αἱ παραστάσεις; Φοβεῖσαι μήπως ἀφοῦ δὲν ἔληξαν αἱ ἐπισκευαὶ εἰσέλθῃ διὰ τῶν ἀνοικτῶν παραθύρων ἢ περιπνευμονία εἰς τὸ ὑπήκοόν σου, ἢ διατάξεις νὰ πικραδῶσῃ τὴν ἀρχὴν εἰς τὸν διάδοχόν σου;

Ὅστε τὸ ἐν, οὔτε τὸ ἄλλο.

Δὲν εἶνε δύσκολον νὰ μαντεύσῃ τις τὴν αἰτίαν τῆς βραδύτητος, ἂν παρατηρήσῃ τὸν ἐν τοῖς διαφόροις ὑπουργείοις ὀργανισμόν, ἂν μετρήσῃ τὰς ἀκαταπαύστους ἀναβάσεις καὶ καταβάσεις εἰς τὰς ὑπουργικὰς κλίμακας, ἂν ἀκούσῃ τὰς ἐν τοῖς ἀντιθαλάμοις κρυφοψιθυρίσματα. Ἐπεσκευάσθη τὸ βουλευτήριον, ἀλλὰ δὲν ἐπεσκευάσθησαν ἀκόμη αἱ βουλευτικαὶ συνειδήσεις, χαλαρωθεῖσαι ἐκ τῆς πολυμήνου ἀπουσίας.

Εἰς τὸ δεύτερον τοῦτο καταγίνεται μετὰ πυρετώδους σπουδῆς ἡ κυβέρνησις.